Mjölby kommun

Protokoll

Kommunstyrelsens förvaltning

Datum 2026-11-03
Diarienummer KS/2026:40

Handläggare
Eva Jansson

Protokoll Central samverkansgrupp 261103

Plats och tid
Rum Allhelgona/Skeppsås, den 3 november, klockan 10-12 (flyttat från 13 oktober)

Närvarande:

För arbetstagarparterna:
Albert Lindgren, Akavia (förhinder)
Anita Gustafsson, Kommunal
Anna Wolf, Vårdförbundet (förhinder)
Angelica Lundeqvist, Akademikerförbundet SSR
Anneli Sjöstrand, Sveriges Lärare
Ann-Sofie Bremer Hjertstedt, Sveriges Skolledare (förhinder)
Carina Jungmalm, Sveriges Lärare
Jessica Johansson, Sveriges Ingenjörer
Kristine Karlsson, Vision
Lina Wahlborg, Vårdförbundet
Marie Petersen Fredriksson, Sveriges Arbetsterapeuter
Nils Grönlund, DIK
Stina Wickström, Kommunal

För arbetsgivaren:
Andreas Capilla, kommundirektör
Elias Roos, HR-chef
Eva Jansson, HR-specialist, sekreterare

Föredragande:
§2 Maria Åhström, ekonomichef
§4 Malin Odbom, HR-specialist

§ 1 Föregående protokoll

Protokollet läggs till handlingarna utan synpunkter.

Information

§ 2 Mål och budget

Ekonomichef redogör för förslag till Mål och budget 2027-2029 som beslutas av KS 11 november och KF 17 november (bilaga 1).

Innevarande år är ekonomiskt utmanande med stor prognostiserad budgetavvikelse där omsorgs- och socialnämnden åter går mot ett stort underskott. Kommunen som helhet beräknar ett resultat på +16 mnkr jämfört med budgeterat +45 mnkr. De fortsatt höga investeringsvolymerna tar och kommer ta ännu större utrymme från driftbudgeten i form av avskrivningar och räntor.

Politiken i ”Handslag för Mjölby” fokuserar i sin budgetbeskrivning på ”ordning i ekonomin, fokus på kvalitet och mot att förändra”. Vidare att ”I centrum står en stark och hållbar ekonomi, effektivare arbetssätt och en tydligare uppföljning av både ekonomi och kvalitet”. Förslag till budget 2027 innebär uppräkning enligt resursfördelningsmodeller, inga effektiviseringskrav, stor neddragning av ofördelade medel som omfördelats till prioriteringar i nämndernas driftramar. 2027 är en budget där alla tillgängliga medel finns i nämndernas driftramar och inga centrala reserver.

Förslaget innehåller några justeringar jämfört med KF junibeslut avseende KF-mål, styr- och följetal, nämndernas driftramar och investeringsbudget:

- KF-mål – inga justeringar
- KF-styrtal – inga justeringar
- KF-följetal – tagit bort följetalet ”Invånare med bra självskattat hälsotillstånd” på grund av att det redan mäts samlat i KF-målet.

Målen är väl fördelade inom visionsområden, hållbarhetsmål Agenda 2030 och hållbarhetsperspektiv ekologiskt, socialt och ekonomiskt.

Driftramar – Justering -2 121 tkr (prisjustering -104 tkr, system -2 500 tkr, hyror -9 033 tkr, kapital- och drift gata/park +951 tkr, riktade statsbidrag inom utjämningen +8 165 tkr, överförmyndaren +400 tkr)

Investeringsbudget – Justering av två projekt. Ett nytt projekt ”Egebyskolan” som reinvesteras 2027-2028 för 32 mnkr och revidering av ett projekt ”Vård- och omsorgsplatser” som får ökad totalbudget från 270 mnkr till 290 mnkr och ändrad fördelning perioden 2027-2029 men där färdigställandedatum är oförändrat. Total investeringsram perioden 2027-2029 blir 1 191 mnkr, dvs +60 mkr jämfört med juni.

Kommentarer från Sveriges Lärare

Mjölby kommun har en uttalad Vision 2045 där vi ska utvecklas till en utbildningshub och en plats där nya stjärnor kan gro. Visionen, tillsammans med vårt gemensamma förhållningssätt, ska genomsyra allt vi gör.

Sveriges Lärare vill med detta som utgångspunkt uttrycka oro över huruvida de ekonomiska förutsättningarna inom utbildningsverksamheten är tillräckliga för att vi ska kunna förverkliga visionen.

Vi lämnar ingen utanför. Skolan är en av samhällets viktigaste skyddsfaktorer och har en avgörande betydelse för att barn och unga inte ska hamna i utsatthet eller tappa tilltron till samhället.

Vi ser positivt på att politiken vill prioritera skola och förskola under perioden 2027–2030, bland annat genom höjd elevpeng och minskade barngrupper i förskolan. Det är viktiga ambitioner som vi välkomnar. Samtidigt ser vi en risk i att kostnaderna för nya reformer och ökade krav överstiger de ekonomiska tillskotten. Det finns därför en risk att satsningarna inte leder till de faktiska förbättringar i verksamheterna som barn, elever och medarbetare behöver. Även efter föreslagna satsningar riskerar Mjölby att ligga under rikssnittet när det gäller resurser per barn och elev.

Enligt budgetförslaget kommer utbildningsförvaltningens driftsram att minska till följd av demografiska förändringar. Vi ser dock en risk i att besparingarna inte tar tillräcklig hänsyn till hur verksamheterna faktiskt fungerar.

Inom förskolan har man valt att stänga avdelningar i stället för att använda det minskade barnantalet till att minska barngruppernas storlek. Det kan innebära att barngrupperna blir större på de förskolor som är kvar, samtidigt som möjligheten att öppna upp avdelningar igen begränsas när barnantalet ökar.

Inom grundskolan ser vi att antalet klasser och undervisningsgrupper i huvudsak kvarstår, även om elevantalet i vissa grupper minskar något. En klass behöver fortfarande en ansvarig lärare, vilket innebär att minskningen av elevantalet inte automatiskt medför motsvarande minskning av personalkostnaderna. Däremot finns en risk att resurser som tvålärarsystem och annan stödpersonal minskar. Verkliga besparingar kan ofta uppstå först när hela grupper kan slås samman. Några färre elever i varje klass innebär däremot inte nödvändigtvis att behovet av lärare och personal minskar. Vår oro handlar därför om hur dessa förändringar kommer att påverka det dagliga arbetet, undervisningens kvalitet och möjligheterna att ge varje barn och elev det stöd som behövs. Hur ska vi kunna förverkliga Vision 2045 om de ekonomiska förutsättningarna inte motsvarar ambitionerna?

Sveriges Lärare anser att det är nödvändigt att budgetens effekter följs upp systematiskt. Det räcker inte att mäta om verksamheterna håller sina ekonomiska ramar. Vi måste också följa upp om satsningarna faktiskt leder till förbättrade förutsättningar för barn, elever och medarbetare.

Vi vill därför se en uppföljning som bland annat visar:

- Har den ökade budgettilldelningen lett till mindre barngrupper i förskolan?
- Har lärare fått mer tid för planering, uppföljning och utveckling av undervisningen?

- Får elever i behov av särskilt stöd det stöd de har rätt till enligt skollagen?
- Får barnen i förskolan tillräckliga förutsättningar att utveckla sitt språk, hantera känslor och fungera i sociala sammanhang?
- Har arbetsmiljön förbättrats och har hot och våld i verksamheterna minskat?
- Ser vi förbättrade kunskapsresultat och ökad måluppfyllelse?

Det är först när vi kan se konkreta förbättringar i verksamheterna som vi kan säga att budgetens satsningar har fått avsedd effekt.

En undersökning som SCB genomfört på uppdrag av Sveriges Lärare visar att elever som lämnar grundskolan med icke godkända betyg löper betydligt större risk att senare dömas till fängelse jämfört med elever som uppnår godkända betyg i samtliga ämnen. Resultatet understryker betydelsen av skolans kompensatoriska uppdrag och vikten av att tidigt ge barn och elever rätt förutsättningar att lyckas i skolan. Vi ser också att kostnaderna för placeringar av barn och unga i Mjölby kommun ökar kraftigt och bidrar till underskott inom omsorgs- och socialförvaltningen. Detta visar på vikten av att arbeta förebyggande och investera i tidiga insatser. Att inte ge barn och unga rätt stöd under uppväxten riskerar att leda till betydligt större kostnader för kommunen längre fram.

UNICEF Sveriges kommunrapport 2026 – En jämförelse av kommuners ekonomiska investeringar i barn, utgiven i maj 2026 visar Mjölby kommuns ersättning per barn/elev.

Område	**Mjölby kommun**	**Riksvärde**	**Avvikelse%**
Förskola	173 934 kr/barn	194 445 kr/barn	-10,5
Grundskola	129 938 kr/elev	143 429 kr/elev	-9,4%
Fritidshem	40 368 kr/elev	46 988 kr/elev	-14,1
Socialtjänst			
Öppna insatser för unga	1 000 kr/invånare	747 kr/invånare	+33,9

Sveriges Lärare vill därför framhålla följande inför budget 2027:

- Att de ekonomiska satsningarna på förskola och skola motsvarar de ambitioner som politiken uttrycker.
- Att demografiska förändringar inte automatiskt ska innebära försämrade förutsättningar för undervisning och lärande.

- Att resurser avsätts för att minska barngruppernas storlek och säkerställa att elever får det stöd de behöver.
- Att lärares förutsättningar att planera, genomföra och utveckla undervisningen prioriteras.
- Att budgetens effekter följs upp utifrån kvalitet, måluppfyllelse, arbetsmiljö och barnens och elevernas utveckling – inte enbart utifrån ekonomi.

Att investera i barn och ungas utbildning är att investera i Mjölbys framtid. En stark förskola och skola är inte bara en kostnad i kommunens budget, utan en av de viktigaste förebyggande investeringarna kommunen kan göra.

Vill Mjölby kommun på allvar förverkliga Vision 2045 måste det också synas i de ekonomiska prioriteringarna här och nu.

Vi lämnar ingen utanför – det måste också gälla när budgeten beslutas.

Källa: https://unicef.se/vad-vi-gor/paverkan/kommunrapport/sok

Kommentarer från Sveriges Arbetsterapeuter och Vårdförbundet:
Omsorgs- och socialförvaltningen bedriver en komplex och svårplanerad verksamhet där man inte fullt ut vet vilka behov våra medborgare i kommunen kommer att behöva. Vi vet att fler medborgare kommer att behöva mer avancerad och utökad vård i hemmet då tiden på sjukhus minskar. Aktivitetskravet gör att fler medborgare kommer att behöva stöd och hjälp med sysselsättning. Flera ytterligare stora reformer kommer att påverka vår verksamhet. Legitimerad kommunal hälso- och sjukvårdspersonal har lagstiftning, rutiner och föreskrifter att följa i sin yrkesprofession och behöver dagligen säkerställa att patienter får den vård de behöver. Vi har inte rätt att neka vård för att ekonomin är dålig.

För att klara uppdraget både idag och i framtiden krävs att kommunen prioriterar och investerar i den kommunala hälso- och sjukvården. Vi behöver ha en hållbar bemanning med tydligt definierade nyckeltal, god arbetsmiljö, tydligt ledarskap och en långsiktig kompetensförsörjning.

För arbetsgivaren:

Andreas Capilla	Elias Roos	Eva Jansson
Kommundirektör	HR-chef	Sekreterare

Justerande:

Protokoll

Datum 2026-11-03
Diarienummer KS/2026:40

Anita Gustafsson
Kommunal

Anneli Sjöstrand
Sveriges lärare

Angelica Lundeqvist
Akademikerförbundet SSR

Jessica Johansson
Sveriges Ingenjörer

Kristine Karlsson
Vision

Lina Wahlborg
Vårdförbundet

Marie Petersen Fredriksson
Sveriges Arbetsterapeuter

Nils Grönlund
DIK

Kommunstyrelsens förvaltning
Mjölby kommun 595 80 Mjölby
Telefon: 010-234 50 00
E-post: kommunstyrelsen@mjolby.se
www.mjolby.se
Organisationsnummer: 212000-0480